

Μεταγνωσιακή Εκπαίδευση για Ασθενείς με Σχιζοφρένεια (MCT)

Β.Μπρούμας, Ξ.Σιάσου

Γενικό Νοσοκομείο Μεσολογγίου «Χατζηκώστα»

Ορισμένοι ασθενείς που πάσχουν από σχιζοφρενική διαταραχή φαίνεται πως ωφελούνται λιγότερο από τις συνήθεις ψυχοθεραπευτικές παρεμβάσεις, όπως είναι η ψυχοεκπαίδευση και η γνωσιακή-συμπεριφορική θεραπεία για την ψύχωση. Μια ενδιαφέρουσα υπόθεση είναι ότι αυτοί οι ασθενείς μπορεί να βιώνουν μεγαλύτερα ελλείμματα στο σχηματισμό σύνθετων αναπαραστάσεων για τον εαυτό και τους άλλους, κάτι που ενδεχομένως καθιστά δυσκολότερη τη θεραπεία. Μια σημαντική γραμμή έρευνας αποτελεί το πώς τα μεταγνωσιακά ελλείμματα που παρατηρούνται στους ανθρώπους με σχιζοφρένεια συνδέονται με τη χρονιότητα της νόσου, με την προνοσηρή κοινωνική λειτουργικότητα, αλλά και με τις διαδικασίες ρύθμισης του συναισθήματος και αποτελούν πεδίο αυξανόμενου κλινικού και θεωρητικού ενδιαφέροντος, καθώς είναι στενά συνδεδεμένα με έκπτωση στην ψυχοκοινωνική λειτουργικότητα .

Η μεταγνωσιακή σκέψη φαίνεται να σχετίζεται μέσω αρκετών τρόπων με την καθημερινή λειτουργικότητα των ανθρώπων που πάσχουν από σχιζοφρένεια. Φαίνεται πως διαμεσολαβεί στον τρόπο με τον οποίο τα νευρογνωστικά ελλείμματα επηρεάζουν την κοινωνική λειτουργικότητα, ύστερα από τον έλεγχο της συμπτωματολογίας. Χαμηλότερα επίπεδα στην ικανότητα για μεταγνωσιακή σκέψη φαίνεται να συσχετίζονται με λιγότερο θετικές αναφορές της υποκειμενικής εμπειρίας της αποκατάστασης και χαμηλότερα επίπεδα κοινωνικής επάρκειας. Εκτός από τις διάφορες πτυχές της καθημερινής ζωής, ελλειμματική μεταγνωσιακή σκέψη φαίνεται να σχετίζεται με πιο φτωχή ποιότητα θεραπευτικής σχέσης και πιο σοβαρή αρνητική συμπτωματολογία.

Παρουσιάζεται ένα θεραπευτικό πρόγραμμα “Μεταγνωσιακής Εκπαίδευσης για Ασθενείς με Σχιζοφρένεια” (MCT) / “Metacognitive Training for Schizophrenic Patients (MCT)”, το οποίο στοχεύει στην αντιμετώπιση των γνωστικών ελλειμμάτων και των προκαταλήψεων που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην παθογένεια των παραληρηματικών ιδεών. Η μεταγνωσιακή παρέμβαση συμπεριλαμβάνει την εκτίμηση των μεταγνωσιακών ικανοτήτων των θεραπευόμενων και τη διαμόρφωση θεραπευτικών παρεμβάσεων που ανταποκρίνονται στις ικανότητες αυτές.

Μελέτες περιπτώσεων καθώς και μια πιλοτική έρευνα υποδεικνύουν θετικά αποτελέσματα μιας τέτοιας ψυχοθεραπευτικής διαδικασίας.